

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ปัจจุบันมีการแก้ไขถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) เกิดขึ้นจากนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐ โดยนโยบายดังกล่าวได้ถูกพัฒนาจากหลักการที่ให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอันเป็นหนทางเกื้อกูลต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีรายได้ มีทรัพย์สิน มีรูปแบบการปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝ่ายการเมือง และฝ่ายประจำ รูปแบบองค์กรประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่คือ พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การจัดระบบการบริการสาธารณะ เป็นต้น ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลถูกจัดแบ่งออกเป็นอย่างน้อย 3 ส่วนงาน ประกอบด้วย (1) สำนักปลัดอบต. ทำหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น (2) ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน เป็นต้น และ (3) ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบงานประมาณค่าใช้จ่าย งานควบคุมอาคาร งานซ่อมบำรุง เป็นต้น มีกรอบอัตรากำลังตั้งแต่ 3 ตำแหน่งจนถึง 21 ตำแหน่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหลัก เพื่อรองรับความต้องการของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการซึ่งมีผลจากการบริหารงานภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ขณะเดียวกันในปัจจุบันการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับองค์กรและระดับประเทศ บุคคลจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลา เพื่อให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในทิศทางที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม บุคลากรฝ่ายประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสำนักงานปลัด ส่วนการคลัง และส่วนโยธา โดยบุคลากรในแต่ละส่วนงานมีความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน สำหรับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและการให้บริการแก่ประชาชนนั้น นอกจากปัจจัยทางด้านบุคลากรแล้วยังต้องอาศัยปัจจัย

ทางการเงินและงบประมาณที่ต้องมีเพียงพอและต้องบริหารด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้นบุคลากรส่วนการคลังจึงเป็นบุคลากรสายสนับสนุนที่มีความสำคัญ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและงบประมาณการจัดเก็บรายได้ จัดทำบัญชี จัดทำงบการเงิน และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนการคลังได้แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) งานการเงิน (2) งานบัญชี (3) งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ และ(4)งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ บุคลากรในส่วนการคลังจึงต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี ซึ่งเป็นพื้นฐานในการทำงานของส่วนการคลัง

ดังนั้น การพัฒนาความรู้ทางการเงินบัญชีสำหรับบุคลากรในส่วนการคลังจึงมีความจำเป็นและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ในการพัฒนาความรู้ต้องคำนึงถึงลักษณะของงานและความรู้ความสามารถในแต่ละตำแหน่งงาน ความสนใจและพื้นฐานความรู้ของบุคลากรในแต่ละตำแหน่งงานที่มีความแตกต่างกัน

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ทางการเงินบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรส่วนการคลังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ทางการเงินบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงความต้องการพัฒนาความรู้ทางการเงินบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

นิยามศัพท์

ความต้องการพัฒนา หมายถึง ความต้องการภายในเพื่อพัฒนาส่วนบุคคล ความต้องการของบุคคลที่จะเจริญเติบโต พัฒนาและใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ด้วยการแสวงหาโอกาส และการเอาชนะความท้าทายใหม่ ๆ

ความรู้ทางการเงิน หมายถึง ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงิน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยกระดับจากสภาตำบล โดยใช้เกณฑ์รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

บุคลากรส่วนการคลัง หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้างานการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และพนักงานส่วนตำบลที่รับผิดชอบงานด้านการเงินและบัญชีสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักเงินภาษีเงินได้และการนำส่งภาษี การตัดโอนเงินเดือน การรายงานเงินคงเหลือ การจัดทำงบ การจัดทำบัญชีทุกประเภทขององค์การบริหารส่วนตำบล

หัวหน้าส่วนการคลัง มีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับกำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม มอบหมายงาน ตรวจสอบ ประเมินผลและรับผิดชอบการปฏิบัติงานทางด้านการบริหารงานการคลังหลายด้าน เช่น งานการคลัง งานการเงินและบัญชี งานการจัดเก็บรายได้ งานรวบรวมข้อมูลสถิติ และวิเคราะห์งบประมาณ งานพัสดุ งานธุรการ งานการจัดการเงินกู้ งานจัดระดับงาน งานบริหารงานบุคคล งานตรวจสอบเกี่ยวกับการเบิกจ่าย ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสนอแนะและให้คำปรึกษาแนะนำ การทำความเข้าใจและสรุปรายงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาตที่เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานการคลัง เก็บรักษาทรัพย์สินที่มีค่าของอบต. และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี มีลักษณะงานที่ปฏิบัติค่อนข้างยากเกี่ยวกับการงานการงบประมาณและการบัญชีทั่วไปของส่วนราชการ เช่น การตรวจสอบหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายเงินลงบัญชี ทำรายงานการบัญชี รวบรวมรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการขอจัดตั้งงบประมาณรายรับ-รายจ่ายประจำปี

เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การรวบรวมรายละเอียด และดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการ

นักวิชาการเงินและบัญชี มีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การงบประมาณ การบัญชีทั่วไปของส่วนราชการ การศึกษา วิเคราะห์ ติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงิน การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและบัญชี